

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Вченої ради Київського
університету імені Бориса Грінченка
04 квітня 2022 р., протокол № 2

Голова Вченої ради, ректор

Віктор ОГНЕВ'ЮК

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Релігієзнавство»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	031 Релігієзнавство
Ступінь вищої освіти:	Доктор філософії

(нова редакція)

Введено в дію з 01.09.2022
(наказ від 05.04.2022 № 146)

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
нової редакції освітньо-наукової програми
«Релігієзнавство»

Кафедра філософії

Протокол від 15.02. 2022 № 07

Завідувач кафедри Роман ДОДОНОВ

Вчена рада Історико-філософського факультету

Протокол від 14.02. 2022 № 06.

Голова Вченої ради Олена АЛЕКСАНДРОВА

Завідувач аспірантури, докторантури

 Ілона ТРИГУБ

23.02. 2022

Проректор з наукової роботи

 Наталія ВІННІКОВА

23.02. 2022

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма розроблена на підставі Закону України «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінетів міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами). Стандарт вищої освіти України відсутній.

Розроблено робочою групою у складі:

Керівник робочої групи:

Ломачинська Ірина Миколаївна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Історико-філософського факультету (гарант освітньо-наукової програми);

Члени робочої групи:

Шепетяк Олег Миколайович, доктор філософських наук, доцент, професор кафедри філософії Історико-філософського факультету;

Ковальчук Наталія Дмитрівна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Історико-філософського факультету;

Харченко Владислав Андрійович, аспірант ОНП «Релігієзнавство».

Зовнішні рецензенти:

Марченко Олексій Васильович, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та релігієзнавства Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького;

Харьковщенко Євген Анатолійович, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри релігієзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Відгуки представників професійних асоціацій / роботодавців:

Титаренко Віта Володимирівна, доктор філософських наук, професор, старший науковий співробітник відділу філософії та історії релігії Відділення релігієзнавства Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України.

Освітньо-наукова програма запроваджена з 01.09.2016.

Актуалізовано:

Дата перегляду ОНП			
Підпис			
ПІБ гаранта ОНП			

Ця програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Київського університету імені Бориса Грінченка.

ОБҐРУНТУВАННЯ

Оновлення освітньо-наукової програми «Релігієзнавство» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженої рішенням Вченої ради Київського університету імені Бориса Грінченка від 31.03.2016, протокол № 3 (наказ від 29.04.2016 № 232) зі змінами від 17.09.2020 протокол № 1 (наказ від 24.09.2020 № 539) зумовлене чинниками, які виявилися у процесі реалізації освітньо-наукової програми (навчального плану, розробки робочих програм навчальних дисциплін та проведення практичної підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти) протягом 2016-2021 років. Під час реалізації освітньо-наукової програми, у ході проведених опитувань, очних і дистанційних зустрічей та ін. робоча група отримала відгуки від здобувачів вищої освіти, академічної спільноти, роботодавців з побажаннями внести окремі зміни та уточнення до діючої освітньо-наукової програми.

При оновленні освітньо-наукової програми враховано лист Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 03.09.2021 № 672 «Про забезпечення володіння випускниками освітньо-наукових програм доктора філософії методологією педагогічної діяльності», п. 25 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів від 23.03.2016 № 261 (зі змінами)) та Методичні рекомендації з розроблення та оновлення освітніх програм (нова редакція) Київського університету імені Бориса Грінченка від 09.06.2021 № 406). Окрім того, при оновленні освітньо-наукової програми враховані рекомендації експертної групи та галузевої експертної ради під час акредитації у 2020-2021 рр.

Провівши консультації, робочі наради, засідання, врахувавши відгуки стейкхолдерів, внесено зміни, уточнення та доповнення до освітньо-наукової програми, які стосуються:

- уточнення опису загальної інформації про освітньо-наукову програму;
- уточнення назв окремих освітніх компонентів та оптимізації їх структури відповідно до сучасного стану галузі і спеціальності (у блок обов'язкових компонентів ОНП введено навчальну дисципліну «Педагогіка і психологія вищої школи»);
- перерозподілу кредитів між освітніми компонентами для посилення теоретико-методологічної складової викладацької діяльності.

І. Профіль освітньо-наукової програми «Релігієзнавство»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Київський університет імені Бориса Грінченка Історико-філософський факультет
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	031 Релігієзнавство
Освітньо-наукова програма	Освітньо-наукова програма «Релігієзнавство»
Кваліфікація	Доктор філософії з релігієзнавства
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – 03 Гуманітарні науки Спеціальність – 031 Релігієзнавство
Форми здобуття вищої освіти	Інституційна (очна (денна), заочна)
Мова(и) викладання	Українська мова
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-ЕНЕА – третій цикл, EQF LLL – 8 рівень
Тип диплома та обсяг освітньо-наукової програми	Диплом доктора філософії, одиничний Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми доктора філософії – 60 кредитів ЄКТС. Загальний термін навчання – 4 роки
Передумови	Наявність ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Наявність акредитації	Національне агентство забезпечення якості вищої освіти, Україна. Сертифікат про акредитацію освітньо-наукової програми «Релігієзнавство» за спеціальністю 031 Релігієзнавство, третій (освітньо-науковий) рівень Сертифікат: № 1273 від 01.03.2021. Строк дії – до 01.07.2026
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	http://kubg.edu.ua
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Забезпечити сучасну освітньо-наукову підготовку дослідників з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 031 Релігієзнавство із глибинним науковим, аналітичним, дослідницьким, організаторським потенціалом задля успішної професійної самореалізації та здійснення наукових проектів відповідно до місії Київського університету імені Бориса Грінченка – «Служити людині, громаді, суспільству».	

3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Опис предметної області	<p><i>Об'єкти вивчення та/або діяльності:</i> своєрідність вияву релігійного феномену; механізм його дії на індивідуальному та суспільному рівнях буття; особливості його функціонування в історії суспільства; точки дотику й шляхи взаємодії з іншими сферами культури – мораллю, мистецтвом, наукою тощо.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців з релігієзнавства здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у професійній та/або дослідницько-інноваційній діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> філософське осмислення феномену релігії, визначення сутності релігії, розкриття особливостей релігійної свідомості, закономірності відтворення структурних елементів релігії, дослідження головних напрямків сучасної філософії релігії; історіософська інтерпретація ролі та місця релігії в історії, культурі, стану буденної релігійної свідомості, ставлення до релігії різних груп і категорій населення; вміння застосовувати отримані знання у дослідженні проблем міжконфесійних та державно-церковних відносин.</p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> методи збору та обробки соціологічної інформації; текстологічні методики; методи наукових досліджень з релігієзнавства; методи статистичної обробки та аналізу наукових досліджень; оцінка соціальних прогнозів.</p> <p><i>Інструментарій та обладнання:</i> програмне забезпечення, мультимедійні засоби; системи електронних бібліотек та архівів; автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи; системи опрацювання текстової та графічної інформації.</p>
Структура освітньо-наукової програми	<p>Співвідношення обсягів обов'язкової та вибіркової складових ОНП: Обов'язкова частина (44 кредити ECTS, 73,3%): дисципліни, спрямовані на формування спеціальних (фахових, предметних) компетентностей – 22 кредити, 36,7%; практики (науково-викладацька, дослідницька) – 12 кредитів, 20%.</p> <p>Вибіркова частина – 16 кредитів, 26,7 %: вільний вибір освітніх компонентів.</p>
4 – Придатність випусників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Заклади освіти, наукові та науково-дослідні установи; державні та неурядові організації, установи та підприємства орієнтовані на викладацьку, дослідницьку, експертну діяльність, підвищення кваліфікації.
Академічні права	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітній процес побудований на принципах: студентоцентрованого, особистісно орієнтованого навчання, компетентнісного, системно-інтегративного підходів, навчання на основі досліджень.</p> <p>Викладання проводиться у вигляді: лекцій, семінарських, практичних занять. Передбачені самостійна робота (виконання індивідуальних завдань з використанням друкованих та електронних джерел); консультації з викладачами; електронне навчання за окремими освітніми компонентами, проходження практик.</p>

	<p>Викладання здійснюється із застосуванням інноваційних, інтерактивних та інформаційних технологій на платформі дистанційного навчання «Moodle» у цифровому університетському кампусі, організації комунікації на платформі Google Meet, ZOOM тощо.</p> <p>Використання елементів неформальної освіти під час вивчення окремих модулів дисциплін на освітніх онлайн-платформах та під час участі в наукових конференціях, конгресах, вебінарах, майстер-класах тощо.</p> <p>Освітньо-науковою програмою передбачені освітні компоненти спрямовані на науково-дослідницьку підготовку майбутніх докторів філософії, зокрема з орієнтацією на тематику досліджень аспірантів та врахування їх наукових інтересів.</p>
Оцінювання	<p>Підготовка здобувачів передбачає оцінювання за всі види аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності у вигляді проміжного, підсумкового (семестрового) контролю.</p> <p>Проміжний контроль (усне опитування, есе, письмовий експрес-контроль/комп'ютерне тестування тощо), модульний контроль, підсумковий семестровий контроль (заліки, іспити в усній, письмовій, комбінованій формах, захист звітів з практики).</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у професійній та/або дослідницько-інноваційній діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності	ЗК 1 Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності; реалізація власного аксіологічного та наукового потенціалу.
	ЗК 2 Здатність до розуміння сучасної наукової методології; здатність до застосування методів наукового пізнання; проведення науково-дослідної діяльності; розробляти проекти та управляти ними, здатність працювати у міжнародному контексті; методологічно та технологічно грамотне здійснення наукового дослідження, інтерпретація його результатів; ефективно висвітлення і поширення знань щодо наукових досліджень та інновацій.
	ЗК 3 Готовність до наукового пошуку; здатність володіти методологією і методами дослідження з релігієзнавства; сформованість особистісно значущих якостей дослідника; розв'язання дослідницьких завдань шляхом розуміння фундаментальних основ релігієзнавчої системи знань; визначення мети, завдань, стратегії науково-дослідної діяльності; впровадження нових освітніх технологій у власну дослідницьку діяльність; генерування нових ідей, створення та інтерпретація нових знань відповідно до теми наукового дослідження.
	ЗК 4 Здатність вільно спілкуватись іноземною мовою, як усно (участь у міжнародних наукових проєктах, виступи на наукових заходах, комунікація з іноземними представниками наукової спільноти тощо), так і письмово (використання іншомовних інформаційних ресурсів, підготовка наукових публікацій до друку у зарубіжних виданнях,

	індивідуальних та колективних грантових заявок (аплікаційних форм) тощо); застосування іноземної мови у самоосвітній діяльності.
	ЗК 5 Здатність до реалізації професійної та науково-дослідної діяльності на основі знань про сучасні новації у релігієзнавчій системі знань.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 1 Здатність до аналізу інформації з різних джерел, використання бібліотек (традиційних і електронних); професійне володіння основними методами, способами і засобами набуття, зберігання, обробки інформації; ефективне використання мультимедійних технологій, програмного забезпечення для виконання науково-дослідних завдань у релігієзнавчій галузі.
	СК 2 Здатність виявляти та формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, здійснювати проектування наукової роботи, визначити проблематику, гіпотезу, мету, завдання, дослідження, скласти робочий план теоретичного та експериментального дослідження у релігієзнавчій галузі, подавати в усній і письмовій формах перед фаховою і нефаховою аудиторією результати власної дослідницької діяльності; виявляти, ставити та розв'язувати задачі дослідницького характеру; виконувати оригінальні дослідження, зокрема у міждисциплінарних напрямках, розробляти та управляти інноваційними проєктами.
	СК 3 Здатність до побудови алгоритму наукового дослідження у галузі релігієзнавства, використання релігієзнавчої методології; використання теоретичних та емпіричних методів наукового дослідження.
	СК 4 Здатність до застосування методів соціології та статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних та об'єктивної оцінки результатів дослідження та сучасних електронних інформаційних ресурсів, спеціалізованого програмного забезпечення у науковій та навчальній діяльності.
	СК 5 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.
	СК 6 Здатність до різних видів історико-релігієзнавчого аналізу (історико-логічний, компаративний, ретроспективний, феноменологічний тощо); опрацьовувати джерельну базу дослідження; адаптувати і застосовувати релігієзнавчі ідеї у сучасну дослідницьку практику; використовувати формаційний та цивілізаційний підходи до осмислення різноманітних релігійних явищ і процесів у системі «людина – суспільство – природа».
	СК 7 Здатність до диференціації наукової діяльності відповідно до спеціальності; ґрунтовно знати історію релігії, в тому числі й сучасні релігійні вчення і напрямки; володіти сучасним концептуальним апаратом релігієзнавства; вміння практичного реформування релігієзнавчих досліджень в Україні на основі аналізу зарубіжного досвіду та з урахуванням актуальних проблем сучасного релігієзнавства.
	СК 8 Здатність до вивчення та модернізації існуючих дослідницьких методів, систем та технологій дослідження релігійних процесів і явищ; розуміння особливостей соціокультурного середовища та специфіки релігійних процесів; здатність аналізувати конвенціональні норми соціальної і культурної регуляції – національні й станові традиції, домінуючу мораль, світогляд, цінності, володіння високим рівнем

	релігійної толерантності та культури.
	СК 9 Здатність аналізу відповідних інституційних норм соціальної організації – основних соціальних інститутів, економічних, політичних, конфесійних структур, закладів, установ та ієрархій; здатність розробляти й упроваджувати нові методи моделювання й оптимізації систем державного управління з урахуванням потенціалу функціонування релігійних інституцій.
	СК 10 Здатність досліджувати та аналізувати державно конфесійні відносини як систему суспільних відносин, здійснювати моніторинг і аналіз внутрішньої та міжнародної релігійної ситуації, розробляти інноваційні рекомендації стосовно підтримки в Україні міжконфесійної злагоди.

7 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

- РН 1 Критично мислити, розумітися в широкому колі світоглядних питань, використовувати набутий особистісно-професійний досвід для вирішення наукових та фахових завдань; реалізовувати власний аксіологічний і науковий потенціал.
- РН 2 Застосовувати методи наукового пізнання у аналізі релігійних процесів і явищ, проводити науково-дослідну діяльність, розробляти та впроваджувати науково-дослідницькі та інноваційні проєкти, здійснювати наукове дослідження й інтерпретувати його результати, ефективного висвітлювати, поширювати знання щодо наукових досліджень.
- РН 3 Розуміти та використовувати положення нормативно-правової бази сфери вищої освіти та дотримуватись норм наукової етики під час дослідницької діяльності.
- РН 4 Використовувати зарубіжний досвід при реалізації завдань власного дослідження, іншомовні інформаційні ресурси, які знаходяться у відкритому доступі наукометричних баз, самостійно готувати наукові публікації до зарубіжних видань та брати участь у міжнародних наукових проєктах.
- РН 5 Застосовувати знання іноземної мови для забезпечення ефективною професійною комунікації, підготовки аплікаційних форм іноземною мовою; застосувати іноземну мову в самоосвітній діяльності; презентувати та обговорювати результати наукових досліджень державною та іноземною мовами.
- РН 6 Реалізовувати професійну та науково-дослідну діяльність на основі знань про сучасні новачі в галузі релігієзнавства.
- РН 7 Знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію та використовувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних технологій; працювати з науковою інформацією зі спеціальних літературних джерел та мережі Інтернет.
- РН 8 Представляти в усній і письмовій формах перед фаховою і нефаховою аудиторією результати власної дослідницької діяльності.
- РН 9 Працювати з науковими текстами, виявляти та формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, здійснювати проектування наукової роботи, визначити проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, скласти план дослідження; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, наявні літературні дані.
- РН 10 Вибудовувати алгоритм наукового дослідження галузі релігієзнавства, використовувати методологічні принципи релігієзнавчого дослідження, використовувати теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження, визначити порядок проведення дослідження і його етапи.
- РН 11 Застосовувати соціологічні методи і методи статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних та об'єктивно оцінювати результати дослідження.
- РН 12 Здатність здійснювати педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та/або вищої освіти.
- РН 13 Здатен до компаративного аналізу складних явищ і процесів релігійного життя

суспільства в контексті вітчизняних та зарубіжних наукових розвідок.
 РН 14 Прогнозувати наукову діяльність, аналізувати історичну динаміку та моделювати релігійні процеси і явища.
 РН 15 Аналізувати тенденції розвитку сучасного релігійно-культурного середовища.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-наукової програми

<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Кадрове забезпечення освітньо-наукової програми складається з професорсько-викладацького складу кафедри філософії Історико-філософського факультету. До викладання окремих дисциплін залучений професорсько-викладацький склад кафедри комп'ютерних наук і математики Факультету інформаційних технологій та управління, кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин, кафедри лінгвістики та перекладу Інституту філології, кафедри теорії та історії педагогіки, Педагогічного інституту, кафедри психології особистості та соціальних практик Інституту людини відповідно до компетенції та досвіду науково-педагогічних працівників.</p> <p>Наукова спрямованість освітньо-наукової програми передбачає широку участь фахівців, які відповідають напряму програми, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки.</p> <p>Кадрове забезпечення освітньо-наукової програми відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Освітній процес здійснюється в аудиторіях загального та спеціального призначення. Приміщення оснащені стаціонарною звуко- та відеозаписуючою апаратурою, SMART-технологіями, комплексом мультимедійної апаратури, проєктувальними пристроями. В Університеті наявна достатня кількість спеціалізованих комп'ютерних класів, які оснащені комп'ютерами із відповідним програмним забезпеченням, комплексами мультимедійної апаратури, наочними та методичними матеріалами. Усі робочі місця в комп'ютерних класах під'єднано до мережі Internet.</p> <p>Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають вимогам доступності, санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки.</p> <p>Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, їдальня, буфети, актові та спортивні зали, стадіон, спортивні майданчики, медичний пункт, басейн.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<ul style="list-style-type: none"> – офіційний веб-сайт Київського університету імені Бориса Грінченка https://kubg.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти та нормативно-правове забезпечення освітньої діяльності; – Цифровий кампус https://digital.kubg.edu.ua/, що містить інформацію про всі сервіси цифрової освіти, цифрову науку із доступом до різних платформ; цифрове управління нормативними базами, реєстрами, документообігом; імідж та лідерство; цифровий простір із особистими кабінетами і корпоративною поштою; інфраструктуру університету; – система електронного навчання Університету (Moodle); – сервіси для організації онлайн-занять: Google Meet (корпоративний), Google Chat, Google Hangouts, Google Classroom; – точки бездротового доступу до мережі Інтернет;

	<ul style="list-style-type: none"> – бібліотека, читальні зали; – електронна бібліотека, репозиторій http://elibrary.kubg.edu.ua/; – доступ до електронних наукових баз Scopus, Web of Science, EBSCO та ін.; – навчальні і робочі навчальні плани; – графік освітнього процесу; – робочі програми навчальних дисциплін та практик.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	–
Міжнародна кредитна мобільність	На основі укладених договорів, які передбачають академічну мобільність із закордонними університетами-партнерами, у рамках програми ЄС Еразмус+ тощо.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Освітньо-науковий процес здійснюється українською мовою. Іноземці, які володіють українською мовою не нижче рівня С2, можуть навчатися за цією освітньо-науковою програмою.

II. Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОНП

Код освітнього компонента	Код (№ з/п) навчальної дисципліни, практики	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти (ОК) освітньо-наукової програми				
ОК 1	ОД.01	Філософія і методологія наукової діяльності	4	екзамен
		<i>Філософія науки</i>	2	
		<i>Загальнонаукова методологія</i>	1	
		<i>Наукова етика</i>	1	
ОК 2	ОД.02	Стратегії наукових досліджень	6	залік
		<i>Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності</i>	1	
		<i>Інтернаціоналізація науки</i>	3	
		<i>ІКТ в сучасних наукових дослідженнях</i>	2	
ОК 3	ОД.03	Наукова комунікація іноземною мовою	8	екзамен
ОК 4	ОД.04	Педагогіка і психологія вищої школи	4	екзамен
		<i>Педагогіка вищої школи</i>	1	
		<i>Психологія вищої школи</i>	1	
		<i>Технології викладання у вищій школі</i>	2	
ОК 5	ОД.05	Актуальні проблеми філософського дискурсу	6	екзамен
		<i>Культурно-історичні передумови виникнення філософії</i>	2	
		<i>Фундаментальні аспекти Східного і Західного світогляду</i>	2	
		<i>Філософсько-світоглядні парадигми сучасності</i>	2	
ОК 6	ОД.06	Науково-дослідна інфраструктура в галузі	4	залік
		<i>Робота з першоджерелами і науковими текстами</i>	2	
		<i>Логіка наукових досліджень</i>	2	
ОК 7	ОП.01	Науково-викладацька практика	6	залік
ОК 8	ОП.02	Дослідницька практика	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:			44	
Вибіркові компоненти (ВК) освітньо-наукової програми (додаток 1)				
ВК 1	ВД.01	Соціологія релігії	3	залік
		<i>Новітні релігійні рухи</i>		
ВК 2	ВД.02	Релігія і політика	3	залік
		Соціальна доктрина християнства		
ВК 3	ВД.03	Актуальні проблеми теології	3	залік
		Релігії в глобальному світі		
ВК 4	ВД.04	Базові концепції філософії релігії	3	
		Релігійна комунікація		
ВК 5	ВД.05	Науковий семінар: Релігія та інтернет-технології	4	залік
		Науковий семінар: Церква як регулятор соціальних конфліктів		
Усього:			16	
Вибір освітніх компонентів з каталогу курсів				
ВК	ВД.06	Вибір освітніх компонентів з каталогу курсів на відповідну кількість кредитів	16	заліки
Загальний обсяг вибіркового компонента:			16	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ			60	

2.2 Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

1 рік		2 рік		3 рік		4 рік	
1 семестр <i>8 кредитів</i>	2 семестр <i>10 кредитів</i>	3 семестр <i>10 кредитів</i>	4 семестр <i>12 кредитів</i>	5 семестр <i>11 кредитів</i>	6 семестр <i>9 кредитів</i>	7 семестр	8 семестр
Наукова складова ОНП							
Освітня складова ОНП – 60 кредитів							
Філософія і методологія наукової діяльності <i>4 кредити</i>						Завершення виконання наукової складової ОНП	
Стратегії наукових досліджень <i>6 кредитів</i>							
Наукова комунікація іноземною мовою <i>8 кредитів</i>							
Актуальні проблеми філософського дискурсу <i>6 кредитів</i>							
		Науково-дослідна інфраструктура в галузі <i>4 кредити</i>	Вибіркові компоненти <i>16 кредитів</i>				
			Педагогіка і психологія вищої школи <i>4 кредити</i>	Науково-викладацька практика <i>6 кредитів</i>	Дослідницька практика <i>6 кредитів</i>		

Структурно-логічна схема вибіркової частини освітньо-наукової програми

1 рік		2 рік		3 рік		4 рік	
1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр <i>8 кредитів</i>	5 семестр <i>5 кредитів</i>	6 семестр <i>3 кредити</i>	7 семестр	8 семестр
			Вибіркова частина освітньої складової ОНП – 16 кредитів			Завершення виконання наукової складової ОНП	
			Науковий семінар: Релігія та інтернет-технології / Науковий семінар: Церква як регулятор соціальних конфліктів <i>4 кредити</i>				
			Соціологія релігії / Новітні релігійні рухи <i>3 кредити</i>	Актуальні проблеми теології / Релігії в глобальному світі <i>3 кредити</i>	Базові концепції філософії релігії / Релігійна комунікація <i>3 кредити</i>		
			Релігія і політика / Соціальна доктрина християнства <i>3 кредити</i>				
			Вибір освітніх компонентів з каталогу курсів <i>16 кредитів</i>				

Наукова складова освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання зі спеціальності 031 Релігієзнавство, результати якого характеризуються науковою новизною та практичною цінністю, становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня на здобуття ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання складної спеціалізованої задачі та практичної проблеми у царині історичного пізнання або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені не менше ніж у трьох наукових публікаціях, які розкривають основний зміст дисертації. Дисертація перевіряється на плагіат. Дисертація не повинна містити академічний плагіат, фабрикації та/або фальсифікації. Дисертація та анотація до неї оприлюднюються на сайті Університету, інституційному репозиторії. Дисертація повинна мати обсяг основного тексту 6,5 – 9 авторських аркушів.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

IV. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8
ЗК 1	+				+			
ЗК 2	+	+		+		+		+
ЗК 3		+		+		+		+
ЗК 4			+			+		+
ЗК 5	+	+					+	+
СК 1	+	+				+		+
СК 2	+			+		+		+
СК 3						+		+
СК 4		+						+
СК 5				+			+	
СК 6						+		+
СК 7					+	+		+
СК 8	+					+		+
СК 9		+				+	+	+
СК 10					+	+		+

V. Матриця забезпечення результатів навчання відповідними компонентами освітньо-наукової програми

Позначки результатів навчання та освітніх компонентів	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8
РН 1	+				+	+		
РН 2	+	+		+		+		+
РН 3		+		+				+
РН 4			+			+		+
РН 5			+			+		+
РН 6						+	+	+
РН 7		+				+		+
РН 8	+		+	+		+	+	+
РН 9						+		+
РН 10	+	+						
РН 11		+				+		
РН 12				+			+	
РН 13	+	+				+		
РН 14	+	+						
РН 15	+	+				+		

ДОДАТОК 1 – Вибіркова частина освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова програма «Релігієзнавство» забезпечує реалізацію аспірантами права на вільний вибір освітніх компонентів, передбаченого п. 15 частини 1 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту», п. 26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (зі змінами).

Для формування індивідуальної освітньої траєкторії аспірантам пропонується перелік вибірових компонентів, які створюють умови для набуття знань і компетентностей у вузькій науковій спеціалізації, релевантній науковому напрямку аспіранта, його науковим інтересам та темі дисертаційної роботи.

1. Вибіркова дисципліна «Соціологія релігії» / «Новітні релігійні рухи»

Метою дисципліни «Соціологія релігії» є формування системи понять, знань, умінь і навичок в дослідженні взаємодії релігії та суспільства, впливу релігії на соціальну поведінку індивідів, груп, спільнот. Проблемне поле дисципліни зорієнтоване на вивчення соціального виміру релігії, впливу релігії на соціальну структуру суспільства.

Метою дисципліни «Новітні релігійні рухи» є формування системи знань про сучасні релігійні процеси, які мають місце у світі й Україні, а також про основні механізми та особливості перебігу цих процесів. Розглядається роль та місце новітніх релігійних традицій у світі і в Україні на сучасному етапі, їх класифікація, характерні особливості та специфіка конкретних релігійних угруповань, які відносяться до новітніх релігійних рухів.

Матриця відповідностей програмних компетентностей вибірових компонентів освітньо-наукової програми (вибіркова дисципліна «Соціологія релігії» / «Новітні релігійні рухи»)

	БК 1
СК 6	+
СК 7	+
СК 8	+
СК 9	+
СК 10	+

Матриця забезпечення результатів навчання відповідними вибіровими компонентами освітньо-наукової програми (вибіркова дисципліна «Соціологія релігії» / «Новітні релігійні рухи»)

	БК 1
РН 1	+
РН 2	+
РН 6	+
РН 10	+
РН 13	+
РН 14	+
РН 15	+

2. Вибіркова дисципліна «Релігія і політика» / «Соціальна доктрина християнства»

Метою дисципліни «Релігія і політика» є вивчення взаємовпливу релігії та політики, відносин суб'єктів політики з релігійними структурами, вплив релігії, релігійності, релігійної культури і духовності на прийняття політичних рішень, на формування політичної культури і духовності. Проблемне поле: релігійне

розуміння влади, політичного авторитету; вплив релігійних суб'єктів на політичні процеси; взаємодія політичних партій та релігійних об'єднань; політичні цінності різних релігій.

Метою дисципліни «Соціальна доктрина християнства» є аналіз сутності соціальних доктрин християнських конфесій; значення соціальної доктрини церкви як одного з найбільш значущих інструментів формування світогляду, що відображає трансформації конфесійних уявлень про місце і роль християнина у світі; порівняльна характеристика соціальних доктрин католицької, православних та протестантських конфесій в контексті їх світоглядної та морально-етичної спрямованості.

Матриця відповідностей програмних компетентностей вибіркового компонента освітньо-наукової програми (вибіркова дисципліна «Релігія і політика» / «Соціальна доктрина християнства»)

	БК 1
СК 6	+
СК 7	+
СК 8	+
СК 9	+
СК 10	+

Матриця забезпечення результатів навчання відповідними вибілковими компонентами освітньо-наукової програми (вибіркова дисципліна «Релігія і політика» / «Соціальна доктрина християнства»)

	БК 1
РН 1	+
РН 2	+
РН 6	+
РН 10	+
РН 13	+
РН 14	+
РН 15	+

3. Вибіркова дисципліна «Актуальні проблеми теології» / «Релігії в глобальному світі»

Метою дисципліни «Актуальні проблеми теології» є аналіз сутності теології як вчення про Бога, що містить систематичний виклад догматів у контексті віросповідання і канонів певної релігії, її історико-культурного і соціоетичного досвіду. Проблемне поле: походження теології, теологічні доктрини православ'я, католицизму, протестантизму, іудаїзму, ісламу.

Метою дисципліни «Релігії в глобальному світі» є формування уявлень про вплив глобалізаційних процесів на розвиток релігійного феномену загалом та виокремлення сутнісних чинників розвитку етнічних та світових релігій зокрема; визначення особливостей впливу глобалізації на традиційні форми етно-релігійної ідентичності, що призводить до загострення релігійних конфліктів. Охарактеризовано особливості формування дивергентних та конвергентних напрямів у релігійних процесах сучасності.

Матриця відповідностей програмних компетентностей вибіркового компонента освітньо-наукової програми (вибіркова дисципліна «Актуальні проблеми теології» / «Релігії в глобальному світі»)

	БК 1
СК 6	+
СК 7	+

Матриця забезпечення результатів навчання відповідними вибілковими компонентами освітньо-наукової програми (вибіркова дисципліна «Актуальні проблеми теології» / «Релігії в глобальному світі»)

	БК 1
РН 1	+
РН 2	+

СК 8	+
СК 9	+
СК 10	+

РН 6	+
РН 10	+
РН 13	+
РН 14	+
РН 15	+

4. Вибіркова дисципліна «Базові концепції філософії релігії» / «Релігійна комунікація»

Метою дисципліни «Базові концепції філософії релігії» є вивчення релігії як соціокультурного феномену; її місця в історико-культурній еволюції людства, пошук життєво-визначальних духовних орієнтирів, ціннісних критеріїв, які становлять фундаментальне значення в людському житті; розуміння філософії релігії як концептуальної форми, де критерієм осмислення є виявлення логічних структур у розв'язанні проблеми релігії, змісту віри, феномену потойбічності, проблеми Бога тощо.

Метою дисципліни «Релігійна комунікація» є аналіз генези феномену релігійної комунікації у науковій думці. Релігійна комунікація розглядається як явище системне, структурне, соціальне, історичне, психологічне тощо. Визначено місце релігійної комунікації у соціально-комунікаційній системі суспільства, її вплив на формування та розвиток суспільних відносин; проаналізовано функціональну спрямованість релігійної комунікації, її структуру та класифікаційні особливості.

Матриця відповідностей програмних компетентностей вибіркового компонента освітньо-наукової програми (вибіркова дисципліна «Базові концепції філософії релігії» / «Релігійна комунікація»)

	БК 1
СК 6	+
СК 7	+
СК 8	+
СК 9	+
СК 10	+

Матриця забезпечення результатів навчання відповідними вибілковими компонентами освітньо-наукової програми (вибіркова дисципліна «Базові концепції філософії релігії» / «Релігійна комунікація»)

	БК 1
РН 1	+
РН 2	+
РН 6	+
РН 10	+
РН 13	+
РН 14	+
РН 15	+

5. Вибіркова дисципліна «Науковий семінар: Релігія та інтернет-технології» / «Науковий семінар: Церква як регулятор соціальних конфліктів»

Метою дисципліни «Науковий семінар: Релігія та інтернет-технології» є формування і систематизація знань щодо ролі Інтернет-технологій у сучасному релігійному житті соціуму. Вивчення особливостей трансформації напрямів релігійної Інтернет-комунікації, її форм та засобів з врахуванням глобалізаційних викликів сучасності відбувається в межах наукового семінару, який має пролонгований характер.

Метою дисципліни «Науковий семінар: Церква як регулятор соціальних конфліктів» є аналіз впливу Церкви як класичної організації певної релігійної системи, що чітку внутрішньо-організаційну структуру, що характеризується масовістю і тісно пов'язана з суспільством, на динаміку сучасних соціальних конфліктів. Проблемне поле: церква, секта, деномінація, клір, миряни, релігійний конфлікт, соціальний конфлікт.

Матриця відповідностей програмних компетентностей вибіркового компонента освітньо-наукової програми (вбіркова дисципліна «Науковий семінар: Релігія та інтернет-технології» / «Науковий семінар: Церква як регулятор соціальних конфліктів»)

	ВК 2
ЗК 3	+
ЗК 5	+
СК 1	+
СК 2	+
СК 6	+
СК 7	+
СК 8	+
СК 9	+
СК 10	+

Матриця забезпечення результатів навчання відповідними вибірковими компонентами освітньо-наукової програми (вбіркова дисципліна «Науковий семінар: Релігія та інтернет-технології» / «Науковий семінар: Церква як регулятор соціальних конфліктів»)

	ВК 2
РН 1	+
РН 6	+
РН 7	+
РН 9	+
РН 10	+
РН 13	+
РН 14	+
РН 15	+

3. Вибір з каталогу курсів

Вибір дисциплін з каталогу курсів дає змогу здобувачу розширити та/або поглибити знання у вузькій науковій спеціалізації, релевантній науковому напрямку аспіранта, його науковим інтересам та темі дисертаційної роботи, чи здобути додаткові знання та компетентності в межах інших спеціальностей, галузей знань.